

Gyermekevédelmi Etikai Kódeks

A Gyermekvédelmi Etikai Kódeks célja a gyermekközpontú, átlátható és következetes gyermekvédelem Magyarországon.

Olyan átfogó keretrendszert fogalmaz meg, amely a társadalom, a szakma és a döntéshozók összehangolt felelősségére épül.

Alapelvek és értékrendekek

A Gyermekvédelmi Etikai Kódeks célja a gyermekközpontú, átlátható és következetes gyermekvédelem Magyarországon.

Olyan átfogó keretrendszert fogalmaz meg, amely a társadalom, a szakma és a döntéshozók összehangolt felelősségére épül.

1. A gyermek mindennek felett álló érdeke

A gyermek életének, méltóságának, biztonságának védelme minden más intézményi, társadalmi vagy politikai érdeket megelőzi!

A gyermek érdeke nem relativizálható, nem tárgya politikai alkunak, kommunikációs taktikának.

2. A gyermek méltóságának sérthetetlensége

A gyermek nem lehet alárendeltje a felnőttek hatalmának.

Tilos minden olyan magatartás, amely fizikai, érzelmi vagy szexuális kizsákmányolást, megfélemlítést vagy manipulációt eredményez.

3. Az egyetemes társadalmi felelősség

A gyermekek védelme nem kizárólag szakmai vagy állami feladat.

A társadalom minden tagja köteles aktívan fellépni a gyermekekkel szembeni visszaélések felismerésében és megelőzésében.

4. A szakmai integritás védelme

A gyermekvédelemben dolgozók szakmai döntéseit nem befolyásolhatja, nem változtathatja meg semmilyen intézményi vagy politikai nyomásgyakorlás.

A szakmai autonómia biztosítása elengedhetetlen a gyermekek valódi védelméhez.

Gyermekbarát rendszerek és ellátási struktúra

1. Gyermekbarát igazságügyi és gyermekvédelmi központmodell minden régióban

Elköteleződünk egy olyan, szakmai ajánlásokon alapuló igazságszolgáltatási gyakorlat mellett, amely a gyermekek mindenkifelett álló érdekét helyezi a középpontba.

Ennek keretében biztosítani kell, hogy a bántalmazást vagy erőszakot elszenvedett gyermekek egyetlen, biztonságos és gyermekbarát környezetben juthassanak hozzá a szükséges szolgáltatásokhoz: a jogi és szociális segítséghez, a pszichológiai támogatáshoz, valamint az orvosi vizsgálathoz.

Ez elősegíti a gyermekek együttműködését, erősíti a vallomások bizonyító erejét, és jelentősen csökkenti annak kockázatát, hogy a gyermek a meghallgatások során ismételt traumát éljen át.

2. Segélyhívó- telefon protokoll

Elköteleződünk a gyermekek védelmét szolgáló országos bejelentési és gyorsbeavatkozási rendszer megerősítése mellett. A meglévő segélyvonalak és bejelentési csatornák fejlesztésre szorulnak annak érdekében, hogy minden gyermek és segíteni kívánó felnőtt számára ismert, könnyen elérhető, biztonságos és gyermekbarát segítségkérési lehetőséget biztosítsanak.

Garantálni kell az anonim bejelentés lehetőségét, a bejelentők védelmét, a jelzések szakmai nyomkövetését. A rendszer biztosítja, hogy a rászoruló gyermekek azonnali pszichológiai támogatást, szükség esetén orvosi ellátást és krízishelyzetben legfeljebb 48 órán belüli sürgősségi reagálást, ideiglenes elhelyezést biztosít.

3. Az intézményi együttműködés egységesítésel

A gyermekvédelmi rendszer úgy lehet a leghatékonyabb, ha a különböző résztvevők: rendőrség, szociális szolgálatok, oktatási intézmények, egészségügyi szereplők, valamint az ügyészség és a bíróság közös protokoll alapján dolgoznak.

Kötelezővé kell tenni az adatmegosztást, és a jelzések köteles helyzetek dokumentálását.

A nyilvánosság és a sajtó szerepe

1. A sajtó függetlenségének garantálása

Nem gyakorolhat nyomást a sajtóra sem a rendőrség, sem politikus, sem más hatalmi szereplő, hogy a gyermekekkel szembeni visszaélések ne kerüljenek nyilvánosságra, vagy ne a valóságnak megfelelően kerüljenek nyilvánosságra.

Ez alapfeltétele annak, hogy a társadalom időben, a maga valójában értesüljön a rendszerszintű problémákról.

2. Az áldozatok védelme a médiában

A gyermekekről csak anonimizáltan, méltóságukat tiszteletben tartva, szakmai irányvonalak mentén lehet hírt adni.

A bulvár, a szenzációkeltés és az áldozathibáztatás tilos.

Büntetőjogi és igazságszolgáltatási lépések

1. Szigorúbb büntetési tételek

Elköteleződünk amellett az igazságszolgáltatási gyakorlat mellett, hogy a gyermekek sérelmére elkövetett visszaélések esetén jelentősen emelni kell a büntetési tételeket, ha hatalommal való visszaélés, zsarolás, gondozói viszony, különösen kiszolgáltatott helyzet vagy erőszak/kényszer társul az adott esethez, valamint meg kell szüntetni a feltételes szabadlábra helyezés kedvezményeit.

2. Az elévülési idő eltörlése

Elköteleződünk amellett az igazságszolgáltatási gyakorlat mellett, hogy szexuális visszaélések esetén nem évülhet el a bűncselekmény, tekintettel arra, hogy az áldozatok sokszor csak felnőtt korban képesek beszélni róla.

A politikai szereplők és a döntéshozók felelőssége

1. A gyermekvédelem felelőssége a döntéshozóknál

A gyermekvédelem nem eszköz, nem kampánytéma, nem politikai stratégia.

A döntéshozók kötelesek garantálni, hogy a szakmai tartalom elsőbbséget élvez a politikai érdekekkel szemben.

2. Rendszeres szakmai egyeztetések

Elköteleződünk amellett, hogy a törvényhozásnak kötelező a gyermekjogi szervezetek, kriminológusok, szociális szakemberek, rendőrségi nyomozók szakvéleményét kikérni és beépíteni a törvényalkotási folyamatokba.

3. Fenntartható költségvetés

Elköteleződünk amellett, hogy a gyermekvédelemben külön, védett pénzügyi alapra van szükség, nem működhet évről évre változó, politikai irányzatok szerint mozgó költségvetéssel.

Társadalmi edukáció és közösségi szerepvállalás

1. A jelzőskultúra megerősítése

A társadalomnak meg kell tanulnia, hogy a gyermekvédelmi jelzés nem beavatkozás a magánéletbe, nem a család elleni támadás, hanem az áldozatok védelme.

Ez nem magánügy, ez mindannyiunk felelőssége.

2. A bántalmazás felismerése- oktatási program

Elköteleződünk amellett, hogy kötelező és ismétlődő képzések szükségesek az elsődleges jelzőrendszerben szereplők: a pedagógusok, sportegyesületek, kulturális és vallási intézmények, egészségügyi dolgozók számára.

3. Közösségi felelősség a biztonságos terek megteremtéséért

Minden gyermeknek joga van a biztonságos bölcsődéhez, óvodához, iskolához, biztonságos közösségi terekhez, és olyan környezethez, ahol meghallgatják.

Ez a kódex a társadalom, a szakma és a politika közös felelősségvállalása.